

Posudek vedoucí diplomové práce

Jméno diplomantky: Barbora Gabrišová

Téma práce: Teorie, praxe a perspektivy pěstounské péče v České republice

Rozsah práce: 285 457 znaků

Datum odevzdání práce: 27. 03. 2023

1. Aktuálnost (novost) tématu: Téma, v podobě, kterou diplomantka zvolila, je nové a aktuální. Je to téma živé, patří k těm, jimiž je třeba se zabývat stále, a to zdaleka ne jenom teoreticky, literárně, ale mnohem víc v praxi a neméně pak i v jeho legislativní formě. Přes všechno přese všechno jde o ale zejména o každodenní práci všech, kdo se tak či onak na praxi pěstounské péče podílejí.

2. Náročnost tématu na teoretické znalosti, vstupní údaje, jejich zpracování a použité metody: Jak již z tématu samého vyplývá, diplomantka pojala oblast pěstounské péče v celé její šíři a hloubce, ve všech jejích podobách a rovinách. To logicky kladlo na diplomantku značné nároky, a to počínaje teoretickými znalostmi, přes schopnost vypořádat se se všemi rozhodnými údaji – poté, co je nashromáždila, a znalostmi skutečné praxe konče. Kvůli šíři záběru se diplomantka musela vypořádat i s tím, co hodnotit kladně, co záporně, čemu přikládat větší, čemu menší váhu. Všech těchto úkolů se zhostila výtečně. Autorka pracovala především metodou analytickou a srovnávací, rovněž pak metodou induktivní a deduktivní. Budiž zdůrazněno, že nezůstala u plochého výkladu platného práva, ale hodnotila je a vhodně poukazovala na nedostatky.

3. Formální a systematické členění práce: Předložená práce je uspořádána velmi přehledně, je náležitě systematicky členěná, umožňuje čtenáři dobrou orientaci v textu.

Kromě úvodu a závěru práce obsahuje osm hlavních částí, kapitol, každá z nich je dále členěna. Za závěr diplomantka zařadila povinné vedlejší, resp. informativní, resp. obligatorní části diplomové práce.

Zatímco první kapitola je věnována historii (vývoji) právní úpravy pěstounské péče, je v druhé kapitole probírána platná právní úprava. V třetí kapitole se diplomantka zabývá prameny; lze podotknout, že významnou část tady tvoří ústavní pořádek, neboť v mnoha otázkách se český zákonodárce musí řídit nejen evropským právem, ale i předpisy mezinárodního práva veřejného, resp. soukromého, a ne toliko řídit se těmito předpisy, ale v mnoha otázkách je ve

své vlastní legislativní vůli výrazně omezen. Připomínám, že svou roli hraje i Úmluva o právech dítěte a řídicí role Výboru OSN pro dětská práva.

Kapitoly čtvrtou a pátou můžeme označit za centrum, za páteřní část předložené diplomové práce. Diplomantka tady podrobně rozebírá všechno, co představuje pěstounskou péči v podobě, resp. v podobách, které se dnes v České republice v souladu se zákonem praktikují. Znovu připomínám, že záběr, v jakém diplomantka téma pojala, je komplexní a pravém slova smyslu poskytuje dokonalý obraz právní i praktické roviny této náhradní péče o potřebné dítě. Už na tomto místě diplomantka nabízí i pohled do budoucnosti, do možné příští právní úpravy pěstounské péče. A již tady čtenář může dobře vidět na jedné straně kvalitu, na druhé ale doslova nekvalitu toho, v čem pěstounská péče spočívá, i kdo uskutečňování pěstounské péče na našem území po stránce správně-právní obhospodařuje.

Šestá kapitola je velmi zajímavá: diplomantka nabízí srovnání pěstounské a poručenské péče, srovnává postavení pěstouna a poručníka.

Obsahem sedmé kapitoly jsou dávky poskytované v rámci pěstounské péče. Je třeba říct, že i tady je mnoho otázek, které by si zasloužily adekvátnější legislativní řešení. V současné době vládních úsporných balíčků lze se však zlepšení situace na tomto místě dočkat jen stěží.

Konečně osmá kapitola obsahuje stručný vhled do budoucnosti právní úpravy pěstounské péče, kterážto kapitola je uzavřena návrhem zákona o ochránci práv dětí. K tomu je třeba zmínit, že v mezidobí se legislativní řešení poněkud posunulo, bohužel – podle mého názoru – k horšímu.

4. Kritéria hodnocení práce

4.1. Splnění cíle práce: Cíle práce byly splněny.

4.2. Samostatnost při zpracování tématu: Diplomantka pracovala samostatně, a to jak při výběru literatury a dalších zdrojů, tak při vlastním zpracování práce.

4.3. Logická stavba práce: Celková logická stavba práce je dobrá, také jednotlivé kapitoly jsou logicky dobře uspořádány.

4.4. Práce se zdroji, citace: Diplomantka, jak již bylo prve řečeno, pracovala s poměrně bohatým objemem dat, nejen literárních titulů.

Poznámkový aparát není jen standardní, spíš je mnohem bohatší, než je obvyklé; je veden lege artis.

4.5. Hloubka provedené analýzy (ve vztahu k tématu): Autorka analyzovala své téma v potřebné hloubce a co možná komplexně (o tom také již výše).

4.6. Úprava práce: Bez připomínek. (Pokud jde o přehlednost, srov. také prve.)

4.7. Jazyková a stylistická úroveň: Diplomantka má pěkné, dobře srozumitelné vyjadřování, je zjevné, že dobře rozumí významu slov.

5. Případné další vyjádření k práci: Celkově práci hodnotím pozitivně.

Diplomantka vyslovuje vlastní soudy, názory a hodnotící stanoviska, práce rozhodně není popisná. Přínosem je všestranný pohled na problematiku pěstounské péče, i pro laického čtenáře může dobře poskytnout přístupné a všestranné poučení.

6. Připomínky a otázky k zodpovězení při obhajobě: Uvítám, když se diplomantka zaměří na novou podobu návrhu na řešení dětského ombudsmana (bez ohledu na fakt, že do doby, než bude dotyčný zákon, resp. novela zákona, podepsán prezidentem, se může budoucí legislativní uchopení proměnit).

7. Doporučení/nedoporučení práce k obhajobě: Vzhledem k tomu, že předložená diplomová práce splňuje požadavky kladené na práce tohoto druhu, a to jak po stránce obsahové, tak po stránce formální, doporučuji práci k obhajobě.

8. Navržený klasifikační stupeň: **v ý b o r n ě .**

V Praze dne 12. 05. 2023

doc. JUDr. Michaela Hendrychová, CSc.
vedoucí diplomové práce